

Asia: VN/24207/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ehdotuksen suoja-aika, jona aikana oleskelulupaa ei saisi peruuttaa, kun työntekijä jää työttömäksi / The proposed term of protection during which a residence permit of an employee who has become unemployed could not be withdrawn

Antaako sääntelyehdotus riittävän pitkän suoja-ajan etsiä uusi työpaikka?

Does the proposed regulation provide a sufficiently long term of protection for holders of work-based residence permits to find a new job?

Ei / No

Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation

Sääntelyehdotus ei anna riittävän pitkää suoja-aikaa uuden työpaikan etsimiseen seuraavista syistä:

1. Ehdotettu kuuden kuukauden suoja-aika luo aivovuotokannustimen. Kv-erityisasiantuntijoiden rekrytointiprosessit ovat usein pitkiä. Käytännössä kuuden kuukauden suoja-aika luokin kv-erityisasiantuntijoille voimakkaan kannustimen alkaa etsimään välittömästi töitä ulkomailta. Tämä korostuu erityisesti tilanteissa, joissa Suomessa uusia työpaikkoja on esim. lomakauden vuoksi väin vähän tarjolla. Kahdentoista kuukauden suoja-aika kannustaisi erityisasiantuntijoita etsimään ensin rauhassa töitä Suomesta ja laajentamaan työnhakuaan muihin maihin vasta myöhemmässä vaiheessa.

2. Ehdotettu kuuden kuukauden suoja-aika on useimmissa tilanteissa liian tiukka uuden yritystoiminnan käynnistämiseen. Kun suomalainen peliyritys menee konkurssiin, sen raunioille syntyy yleensä useita uusia kasvuyrityksiä. Kuuden kuukauden suoja-aika on todella tiukka start-up oleskeluluvan ehtona olevan tiimin kokoamiseen, rahoituksen turvaamiseen ja, erityisesti loma-aikoina, Business Finlandin puollon saamiseen. Käytännössä suoja-ajan olisi hyvä olla vähintään 12 kuukautta. Lakiehdotuksen jatkovalmistelussa onkin kiinnitettävä erityistä huomiota suoja-ajan

yhteensovittamiseen start-up yrittäjän oleskeluluvan ehtojen kanssa ja Business Finlandin riittävään resurssointiin start-up yrittäjien oleskelulupien puoltolausuntojen laatimiseen myös loma-aikoina.

3. Ehdotettu kuuden kuukauden suoja-aika ajaa perheelliset kv-huippuasiantuntijat kohtuuttomiin tilanteisiin. Työsuhteet päättyvät vain poikkeustapauksissa siten, että perheelliset kv-erityisasiantuntijat pystyisivät oleskelemaan koko seuraavan lukukauden Suomessa työsuhteen päättymisen jälkeen. Erityisen kohtuuton tilanne on lokakuun lopussa päättyvien työsuhteiden osalta, jolloin erityisasiantuntijoille jää vain kaksi kuukautta aikaa turvata lastensa koulunkäynnin sujuva jatkuminen seuraavalla lukukaudella. Tämä pakottaa kv-erityisasiantuntijat ottamaan vastaan ensimmäisen tarjouksen ulkomailta, sen sijaan että he ehtisivät etsiä rauhassa töitä Suomesta. 12 kuukauden suoja-aika mahdollistaisi kaikissa olosuhteissa perheelliselle erityisasiantuntijoille Suomesta poistumisen vasta lasten koululukuvuoden päättyessä.

Työnantajan ilmoittamisvelvollisuus, kun työntekijän työt loppuvat, ja siihen liitettävä sanktion uhka / Employer's obligation to notify when the employee's work ends and the related threat of sanction

**Onko esitys ilmoittamisen määräajoista 7/10 päivää riittävä?
Is the proposed time limit of 7/10 days for notifications sufficient?**

Ei / No

**Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation**

7/10 päivän määräaika ei ole riittävä. Varsinkin pk-yrityksissä yritysten henkilöstöhallinnon resurssit ovat niukat. Kohtuullisempi määräaika olisi 30 päivää, koska se ei pakottaisi esim. vuoden lopussa tapahtuvien irtisanomisten yhteydessä keskeyttämään ylityöolomia hallinnollisten velvoitteiden täyttämistä varten.

On ylipäätään kyseenalaista, onko Orpon hallituksen norminpurkulinjan mukaista luoda uusia hallinnollisia velvoitteita yrityksille.

Onko voimassa olevan sanktiosääntelyn (esim. ulkomaalaislain 186-189 §, rikoslaki) soveltaminen riittävää ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä?

Is the application of the current regulation on sanctions (e.g. sections 186-189 of the Aliens Act, Criminal Code) sufficient for cases where the duty to notify has been neglected?

Kyllä / Yes

**Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation**

-

Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille ja asetuksenantovaltuutus / Extension of the right to work to sectors suffering from labour shortages and the authorisation to issue decrees

Mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta **Possible comments on the proposed regulation**

-

Muuta lausuttavaa esityksestä / Other comments on the proposal

Mahdolliset muut huomiot esityksestä **Possible other comments on the proposal**

Ensinnäkin, 81c pykälässä on selkeästi todettava, että myös 3/6 kuukauden työttömyyden aikana tehty jatko-oleskelulupahakemus katsotaan hakemukseksi joka on tehty aikaisemman oleskeluluvan voimassaollessa ja työnteon uudessa työpaikassa voi täten aloittaa välittömästi. On työttömäksi jääneiden ulkomaalaisten työntekijöiden kannalta täysin kohtuutonta, jos heidän työllistymistään vaikeutetaan vaatimalla, että uutta työtä ei voi aloittaa ennen kuin uusi oleskelulupahakemus on hyväksytty.

Toiseksi, kuten lakiluonnoksessa on tuotu esiin, lomautus ei aiheuta työnantajalle ilmoitusvelvollisuutta oleskeluluvan päättymisestä. Lopullisessa hallituksen esityksessä on tuotava selkeästi ilmi, että lomautetuilla työntekijöillä on oikeus kirjautua työttömiksi työnhakijoiksi Suomessa ilman, että Migri tulkitsee sen työperäisen oleskeluluvan ehtojen päättymisen merkiksi.

Kolmanneksi, lopullisessa hallituksen esityksessä on arvioitava millaisia resurssipaineita kolmen ja kuuden kuukauden määräajat tuovat jatkossa kuntien tarjoamille työttömyyspalveluille ja Migrin muille oleskelulupaprosesseille (esim. yrittäjien oleskeluluvat).

Kaleva Jari-Pekka
Neogames Finland ry